

בית המשפט העליון

השופטת מרים נאור

כ"ב שבט, תשע"ב
15 פברואר, 2012

לכבוד
פרופ' יעקב נאמן
שר המשפטים
משרד המשפטים
ירושלים

הנדון: תזכיר חוק חסיון חומר מודיעיני (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011 –
המלצת הוועדה לסדר הדין הפלילי

הוועדה המייעצת לסדר הדין הפלילי דנה בישיבתה מיום 26.1.2012 בתזכיר שבכותרת, לבקשת אחד מחברי הוועדה. הוועדה היתה ערה למאמצים הרבים שהושקעו בהכנת התזכיר, מאמצים שנסקרו בפניה בכתב ובעל פה, ובפרט היתה ערה לטענה כי המצב המשפטי הנוכחי גורם לפגיעה בתפקוד מערך המודיעין של המשטרה. עם זאת רוב חברי הוועדה היו בדעה כי אין כלל מקום לקדם את הצעת החוק. מטעם זה גם לא נכנסה הוועדה להערות פרטניות שהיו לחבריה לנוסח המוצע. כיוון שנשמעו מגוון דעות, אני מעבירה לעיוןך את פרוטוקול הישיבה, ובו התייחסות כל חברי הוועדה לנושא.

באופן כללי אומר כי ההצעה האמורה קובעת כי חומר מודיעיני, כהגדרתו בהצעה, יהיה חסוי ללא צורך בהוצאת תעודת חסיון. במילים אחרות, לפי ההצעה ייקבע חסיון בדין על חומר מודיעיני. בבסיס ההצעה עומדת הכוונה לפיה חומר מודיעיני לא יהיה בגדר חומר שיש להעבירו להגנה. אם תתקבל ההצעה, ברירת המחדל הקיימת כיום המחייבת את התביעה למסור כל חומר רלבנטי או להוציא תעודת חסיון תשתנה וכדי לקבל את החומר הנטל יהיה על הנאשם להראות כי החומר חיוני להגנתו או, למצער, שמדובר בראיה העשויה להועיל להגנתו. רוב חברי הוועדה סברו כי מהפכה זו מהווה פגיעה באפשרות של נאשמים להתגונן וכי פגיעה כזו אינה מוצדקת מבחינה ערכית. משמעות ההצעה היא בהכרח צמצום החומר שבתי המשפט מורים להעבירו להגנה, אחרת אין בה צורך.

מלבד הפגיעה הערכית נראה כי אם ההצעה תתקבל "יאלץ" הדבר סניגורים להגיש מספר רב מאוד של בקשות להסרת חסיון, כדי להבטיח כי זכויות הנאשמים יישמרו. הדבר יגדיל באופן משמעותי את העומס המוטל על בתי המשפט. החשש להגדלת העומס עולה מהתזכיר עצמו.

על כן, בראש ובראשונה מטעמים ערכים, אך גם מטעמי יעילות מערכת המשפט, עמדת רוב חברי הוועדה היא שאין מקום לקדם את הצעת החוק. פתרון לבעיה אחרת המועלת בהצעה בעניין הצורך הקיים היום להוציא תעודות חסיון רבות יכול להימצא בדרך אחרת, כגון האצלת סמכויות להוצאתן.

כאמור רוב חברי הוועדה אינם ממליצים על המהפכה המוצעת.

בכבוד רב,

מרים נאור

העתק: חברי הוועדה

בית המשפט העליון

השופטת עדנה ארכל

ירושלים, _____, תשע"ג
___ בנובמבר 2012

לכבוד
פרופ' יעקב נאמן
שר המשפטים
משרד המשפטים
ירושלים

שלום רב,

הנדון: תזכיר חוק חיסיון חומר מודיעיני (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011 –
עמדת הוועדה המייעצת לסדר הדין הפלילי

תזכיר החוק שבכותרת נדון בתחילת שנת 2012 על-ידי הוועדה המייעצת לסדר הדין הפלילי בראשותה של כבוד המשנה לנשיא, השופטת נאור. בתמצית אזכיר כי מדובר בהצעה הקובעת כי חומר מודיעיני, כהגדרתו בהצעה, יהיה חסוי ללא צורך בהוצאת תעודת חיסיון, וככלל, לא יועבר חומר זה לידי ההגנה. במכתבה מיום 15.2.12 דיווחה השופטת נאור כי הוועדה החליטה ברוב קולות שאין מקום לקדם את תזכיר החוק מטעמים ערכיים, כמו-גם מטעמי יעילות מערכת המשפט.

לאחרונה שב ועלה תזכיר החוק המוצע על סדר יומה של הוועדה וזאת לבקשת אחד מחברי הוועדה. נוכח הפגיעה הקשה הנטענת במערך המודיעין המשטרתי כתוצאה מהמצב המשפטי הנוכחי – פגיעה שאותה מבקש התזכיר לתקן, הוחלט להציג את תזכיר החוק ואת השלכותיו פעם נוספת לפני הוועדה. לאחר שעיקרי התזכיר הוצגו כאמור, שוב נשמעו בוועדה דעות שונות ביחס לתוכנו והוחלט ברוב קולות כי אין מקום להידרש במסגרת הוועדה לדיון מקיף בו, על סעיפיו השונים, וכי ראוי להעבירו לדיון במסגרת הליכי החקיקה של הכנסת.

בכבוד רב,

עדנה ארכל

העתק: חברי הוועדה